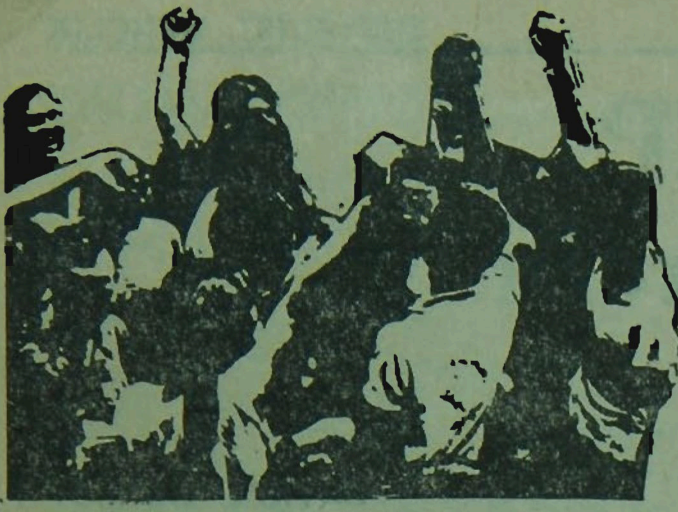


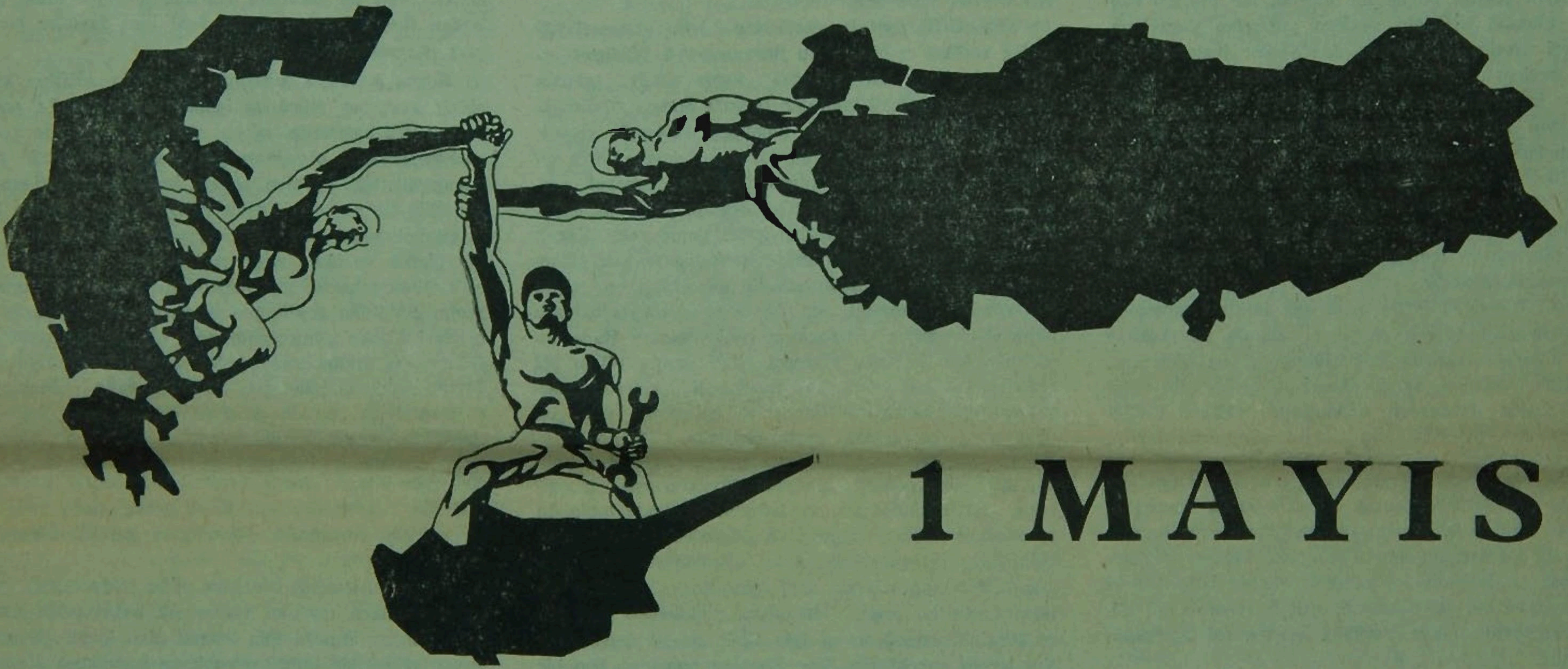
sosyalist
GENÇLİK

Yıl : 1, Sayı : 7
150 Kuruş

6.5.75

GENÇLİK, ÖĞRENCİ GENÇLİK VE DAHA DA ÇOK İŞÇİ GENÇLİK MÜCADELENİN SONUCUNA KARAR VERECEKTİR
— LENİN —

Yaşasın dünya işçilerinin birlik ve dayanışması



1 MAYIS IŞÇI BAYRAMI

1 Mayıs işçi sınıfının dünya çapında dayanışmasının sembol günüdür.

1886 yılında ABD, kapitalizmin kendi iç yapısından ileri gelen ekonomik buhranlardan birini yaşıyordu. Ekonomik buhranın etkilerini en az zararla atlatmaya çalışan Amerikan burjuvazisi, buhranın getirdiği bütün külfetleri emekçilerin ve özellikle işçi sınıfının üzerine yıkmayı amaçlıyordu. Burjuvazi bu amacına varabilmek için bir yandan işçi ücretlerini kısarken, diğer yandan da, işçilerin çalışma saatlerini yüksek tutmaya çalışıyordu. Bu yolla, işçi sınıfı ve halk kitlelerinin satın alma gücünü düşürerek satamadıkları malları, dolayısıyla gerçekleştiremedikleri kârları, işçileri en insafsız sömürü çarkının içine atarak gerçekleştirmeye çalışıyorlardı.

Ama Amerikan işçi sınıfı burjuvazinin kendilerine her defasında oynadıkları bu oyunu bozmaya kararlıydılar, üstelik işçi sınıfı bu defa hazırlıksız da değildi. Artık geçmişte burjuvaziye karşı verdikleri mücadeleden kazandıkları deneyleri ve bu deneylerin sonucu oluşturdukları «örgütleri» vardı.

Amerikan işçi sınıfı 1 Mayıs 1886 yılında genel grev çağrısında bulundu. Genel grev çağrısının amacı 10 - 12 - 14 saatlik çalışma müddetinin kısaltılması, 8 saatlik iş gününün kanunlaştırılması ve işçi ücretlerinin düşürülmesinin engellenmesiydi.

Çağrıya yalnız Şikago şehrinde 80.000 işçi katıldı. Çağrı üzerine genel grev hızla yayılarak ABD ekonomisini kasıp kavurmaya başladı. Genel greve katılanların sayısı 600 bini buluyordu ve bu, o tarihe kadar eşi görülmemiş çapta yaygın ve güçlü ilk işçi direnişiydi.

Burjuvazi «örgütlü» olarak başlıyan ve gittikçe yaygınlaşan genel grevi kırmak için elindeki bütün imkânları seferber etti. Burjuvazinin ilk tepkisi, polisi grevci işçiler üzerine saldırıya geçirtmek oldu. Sokaklar savaş meydanına döndü. Polis direnen işçiler üzerine kurşun yağdırmaya başladı. Burjuvazinin terörü başlamıştı. 8 işçi idam edildi. Yüzlercesi yaralandı. Binlerce işçi tutuklanarak ağır hapis cezasına çarptırıldı. Ama artık kan ve zindanın işçilerin bu haklı kavgasını durdurması imkânsızdı. Çünkü bir kere bu sefer işçiler güçlerini ülke çapındaki birliklerinden alıyorlardı. İkinci olarak ta dünya işçi sınıfı kendi davaları demek olan bu kavgaya el koymuştu. Almanya'da, İngiltere'de, Fransa'daki işçiler Amerikalı işçi kardeşlerinin başlattıkları kavganın bayrağını yükseltmeye kararlıydılar. Dünya işçi sınıfı hem Amerika'daki işçi kardeşlerinin yiğitce verdiği mücadeleyi desteklemek hem de kendi ülkelerinde de 8 saatlik iş gününün kanunlaşmasını sağlamak ve ücretlerin düşürülmesini engellemek üzere dayanışma ve direniş grevlerine gittiler. Paris, Londra, Berlin gibi sanayi merkezlerinde mitingler tertiplemeye başladılar.

Bütün dünya işçilerinin evrensel çıkarları üzerinde kardeşlik ruhu ile geliştirdikleri bu hareket sonucu oluşan büyük gücün karşısında burjuvazi geriledi. İşçilerin istedikleri ekonomik hakları vermeye mecbur kaldı.

1 MAYIS DÜNYA İŞÇİ BAYRAMI İLÂN EDİLİYOR

1 Mayıs 1886'da başlayan direnişin başarıyla bitmesi sonucu bütün dünya işçileri dünya çapındaki birliklerinin gücünü ve bu gücün tarihi temelini gördüler.

Bütün ülkelerin işçi sınıflarının temsilcileri olarak gerek delegelerden oluşan ve büyük Marksist F. Engels'in de katıldığı II. Enternasyonalin birinci kongresi 1 Mayıs'ı dünya işçi sınıfının dayanışma günü olarak kabul edip, sembolleştirdi.

TÜRKİYE'DE 1 MAYIS

Türkiye'de işçi sınıfının 1 Mayıs'ı kutlama geleneği Osmanlı toplumunun içine kadar iner. 1906'dan 1921'e kadar 1 Mayıs'ı kut-

(Devamı 7. Sayfada)

Finans Kapital Niçin CHP Sosyal Demokrasisini Tercih Etmektedir?

BAYKAL GÜRSOY

Geçen sayıda, finans kapitalin izlemek istediği politikayı genel hatlarıyla kısaca özetlemiştik. Bu, politikayı, bugünkü politik arenada hangi burjuva partisi en iyi şekilde temsil edebilir? Hangi burjuva partisi bu politikayı en iyi şekilde yürütebilir? Bu soruya cevap vermeye çalışalım:

Bugünkü burjuva partileri içerisinde, bu politikayı en iyi şekilde CHP yürtebilir. Ve bugünkü finans kapitalin büyük bir kesimi, (özellikle ülke ekonomisinde önemli bir etkinliği olan finans gruplarından İstanbul kesimi) CHP'nin iktidar olmasını açıkça desteklemektedir.

Finans kapitalin, özellikle İstanbul finans grubunun başını çektiği büyük bir kesimi, bir yandan ekonomik alanda, CHP'nin modern yanından yararlanarak geri üretim ilişkilerinin, tasfiyesine hızlandırmak, tefeci bezirgan sermayeyi, atıl olmaktan kurtararak sanayie kanalize etmek, siyasi alanda ise yine CHP' nin sosyal uzlaşmayı yanından fyadalanarak, gelişen sınıf mücadelesini pasifize etmek, belli bir süre içinde olsa kitleleri (ECEVİT miti yaratarak) CHP'nin kuyruğuna takmak böylece sınıf çatışmalarını yumuşatmak, hatta kırmak, ve sermaye yatırımları için hem daha istikrarlı ve hemde daha kârlı bir ortam yaratmağı amaçlamaktadır.

Ve CHP'nin, MSP ile ortaklaşa iktidarı sırasında izlediği politika (gerek ekonomik alanda ve gerekse siyasî alanda) yukarda belirttiğimiz yönde olmuştur. CHP-MSP hükümeti aldığı ekonomik tedbirlerle tefeci - bezirgân sermayeye vurmuştur. Odalar Birliği seçimleri sırasında Anadolu ticaret odalarının büyük bir çoğunluğunun CHP-MSP hükümetine karşı tepki göstermesi belli bir ölçüde bunun sonucudur. Aynı seçimlerde CHP-MSP'nin ortak adayını büyük sanayi odalarıyla birlikte, büyük ticaret odalarının veya kapitalizmin en gelişmiş olduğu bölgelerdeki ticaret odalarının veya kapitalizmin en gelişmiş olduğu bölgelerdeki ticaret odalarının desteklemesi. (AP adayına karşı) büyük sermayenin çıkar tercihini göstermesi açısından önemlidir.

Gerçi Ecevit konuşmalarında «tekelcilere, istifcilere karşı» olduğunu belirtmekte ve bunlara karşı mücadele etmek gerektiğini özellikle seçim konuşmalarında sık sık vurgulamaktadır. Ancak Ecevit'in gerek konuşmalarının bütünü okunursa ve gerekse hükümet olduğu sıradaki girişimlerine bakılırsa, tekelcilerden kasdettiği şeyin tekelci modern sermaye olmadığını yani büyük sanayi - ticaret ve banka sermayesi olmadığını görürüz. Ecevit, çeşitli konuşmalarında da belirttiği gibi tekelci derken kasdettiği şey aslında tefeci-bezirgan sermayenin ta kendisidir. Yukarda da belirttiğimiz gibi aldığı çeşitli ekonomik tedbirlerle, tekelci sanayi veya banka sermayesine değil, tefeci-bezirgan sermayeye vurmuştur.

CHP, MSP ile ortaklaşa iktidarda olduğu dönemde, aldığı ekonomik tedbirler değişik finans-kapital sözcüleri tarafından desteklenmiştir. (Ancak CHP-MSP koalisyonunun bozulmasına neden olan ve özünde iki büyük grubun çıkarlarını yakından ilgilendiren konularda, özellikle pamuk taban fiatı ve bazı büyük yatırımlar konusunda, Adana-Kayseri finans grubu değişik ses çıkartmıştır.)

Eski İstanbul sanayi odası başkanı Ertuğrul Soysal ve diğer bazı tekelci sermayenin önde gelen sözcüleri tarafından CHP'nin ne olup ne olmadığı çeşitli yollarla, büyük sermaye temsilcilerine anlatılmıştır. Hatta Ertuğrul Soysal, Kıbrıs harekâtından sonra Milliyet gazetesinde yazdığı bir yazıda Ecevit'in büyük bir lider olduğunu ve bunun «halk için» (aslında sermaye için demek istiyor.) Büyük bir kazanç olduğunu belirtiyordu.

Bilhassa CHP, Kıbrısın işgalinden sonra sermayenin daha büyük bir kesiminin güvenini ve daha geniş desteğini almıştır.

CHP, her zaman Ecevit'in ağzından sınıf mücadelesi yerine sınıfların uzlaşmasını, «bütün sınıfların kardeşce» bir arada yaşaması gerektiğini savunmuştur. Alınacak bazı ekonomik tedbirlerle, gelir dengesizliklerinin giderilebileceğini, patronların «biraz daha anlayışlı» oldukları zaman, sınıf çatışmalarının duracağını ve «sınıflar arası barışa» ulaşabileceğini belirtmiştir. Burada hemen şunu belirtelim ki, sermaye uzun vadeli çıkarları açısından, kısa vadede emekçi sınıflara karşı bazı tavizlerde bulunabilir. Bu bakımdan CHP emekçi yığınlara ilk adımda bazı olanaklar sağlayabilir. Örneğin asgari ücret tesbiti, yüksek taban fiyat politikası bunun somut birer görünümleridir. Hatta «Hayat Holding» adıyla kurulmak istenen ve özünde küçük sermayenin, büyük sermayenin hizmetine verilmesini amaçlayan girişim, köy-kent projeleri bu örnekler arasında sayılabilir. (Büyük sermayenin halk sektörüne o zaman için karşı çıkması, onun özüne karşı oluşundan dolayı değil, ama kendisinin de o gün için bu küçük tasarruflara ve daha geniş kredilere ihtiyaç duymasındandır.)

Yine CHP, işçi hareketlerine karşı zannedildiği kadar radikal değildir. Bu durum gerek hükümet ettiği sırada işçi hareketlerine karşı aldığı tavırda ve gerekse bugünkü takınılan tavırda açıkça görülmektedir. CHP-MSP koalisyon hükümeti sırasında «işyerlerini koruma kanunu» gibi tamamen işverenlerin çıkarlarına hizmet eden, kanun teklifleri yaparak sermayenin daha fazla güvenini sağlamaya çalışmıştır. Bu kanunla işçi direnişlerine karşı gayri-resmi olarak yapılan uygulama, resmileştirilmek istenmiştir. Ekonomik buhranın en fazla etkisini gösterdiği ve toplu sözleşmeleri ezmesini, ve böyle ce sermayenin biraz daha güçlenmesini istemekten başka birşey ifade etmezdi. Yine CHP'nin hükümet ettiği sırada 141-ve 142 maddeleri daha da ağırlaştırarak değiştirmek istemesi, onun ne biçim bir demokrasi anlayışına sahip olduğunu net bir şekilde göstermektedir.

Kısacası, finans kapital, bir yandan ekonomik alanda, CHP'nin modern yanından faydalanarak, iç pazarın alabildiğine açılması, tefecilerin elinde toplanan sermayenin tekrar yatırımlara dönmesini sağlayacak tedbirlerin alınması için, siyasi alandan da, sınıf mücadelesinin saptırılarak sınıf çatışmasını pasifize etmek, hatta bu arada bazı siyasi tedbirlerle işçi hareektlerinin engellenmesi için CHP sosyal demokrasisini tercih etmektedir. Tüm burjuva basınının hep bir ağızdan Ecevit'i kurtarıcı gibi göstermesi buna karşılık milliyetçi cephe partilerine veryansın etmeleri finans kapitalin büyük bir kesiminin isteğini yansıtmaktadır. CHP'nin yapabileceği şeyler (finans kapitalin) bugünkü isteklerinden ayrı bir şey değildir. Finans kapital sadece içte değil, ama uluslararası ilişkiler açısından da CHP sosyal demokrasisini tercih etmektedir.

Bugün Türkiye finans kapitalinin büyük bir kesimi AET ile daha yakından işbirliği içine girilmesi tercihindedir. Ve AET sermayesi genellikle Türkiye gibi ülkelerde kendi çıkarlarını güvence altına alacak bir demokrasi istemektedir. AET ülkelerinin çoğu CHP sosyal demokrasisini kendilerine daha yakın bulmakta ve diğer burjuva partilerine karşı CHP'yi tercih etmektedirler. CHP'nin birçok Avrupa sosyal demokrat partisi ile ilişkiler içerisinde bulunmasının da büyük bir payı vardır.

Ecevit'in son Avrupa gezisi, buradaki konuşmaları, ilişkileri ve gerekse AET'nin önde gelen liderlerinin Ecevit'e gösterdiği ilgi, finans kaptalin CHP'ye olan tercihini biraz daha güçlendirmiştir. Ve yine sermaye kesimi, AET'de Ecevit vasıtasıyla daha geniş kredi olanakları bulacağını tahmin etmektedir.

Ayrıca finans kapital, dış ülkelerde, özellikle Orta-Doğu ülkeleri üzerinde Türkiye'nin politik etkinlik kazanması için, onlarla daha yakın işbirliğine girmesi ve daha aktif bir politika yürütecek hükümetin işbaşında bulunması gerekmektedir. Geniş bir kitle desteği olmasının yanı sıra, Kıbrıs'ın işgali sırasında Ecevit'in şahsında topladığı dış ülkelerdeki prestiji de, bu politik etkinliği kolaylaştıracak hususlardan biridir.

Finans kapital, bir yandan doğuda bir yandan da batıda iyi ilişkiler kurarak, her iki taraftan da azami ölçüde faydalanmak istiyecektir.

Ecevit Batı Almanya'da gezisi sırasında, Bonn'da bu isteği açıkça dile getirerek şöyle diyordu: «Türkiye bugünün dünyasında yalnız askeri bakımdan değil, aynı zamanda ekonomik bakımdan da stratejik bir yer işgal etmektedir. Türkiye, son zamanlarda yeterince kullanılamaz duruma düşen Batı teknolojisi ile nereye yatırım yapacağını bilemeyen Ortadoğu sermayesi arasındaki kopukluğu giderecek bir noktada bulunmaktadır.»

Ecevit bu sözleri ile bir yandan Avrupa gezisinin ana gayesinin ne olduğunu ortaya koyarken, diğer yandan da Avrupa sermayesinin Türkiye ile işbirliği yaparak, ortadoğu ülkeleri üzerinde ekonomik politik girişimlerde bulunması gerektiğini ve ancak bu yolla orta doğuda etkili olabileceğini, Avrupa sermayesine hatırlatmaktadır. Emperyalist grupların arasındaki çelişkiden de faydalanarak, Kıbrısın işgal edilmesi, ve sonunda fiilen taksime uğraması, Türkiyenin Orta Doğu'daki yerini ve önemini daha da güçlü kılmıştır. Ecevit bunu da ustalıkla kullanarak emperyalist güçlerden finans kapital adına yeni bazı tavizler koparmak istemektedir.

Kıbrıs harekâtı sırasında Ecevit'in ABD'ye karşı aldığı tavırdan ötürü anti-emperyalist olduğu yolunda burjuva basınında bol bol söz edildi. Aslında Ecevit anti-emperyalist olmaktan çok uzaktır. Ecevit'in anti-emperyalistliği Türkiye finans kapitalinin anti-emperyalistliği ile aynıdır. Ecevit ABD emperyalizmine karşı çıkmaktadır. Ama AET emperyalizminin karşı çıktığı ölçüde ve onun sınırları içersinde, Ecevit'in, Kıbrıs'ı fiilen taksime uğramasından sonra ve Yunanistan'ın Nato'dan çekildiğini bildirmesinden sonraki demeçleri ki, bu demeçlerde açık bir şekilde «Nato'nun Güney Doğu kanadında doğan boşluğun Türkiye tarafından doldurulabileceğini ve buna talip olduklarını» söylemektedir. Bu da onun ne ölçüde anti-emperyalist olduğunu ortaya koymaktadır.

Yukardan beri kısaca özetlemeye çalıştığımz nedenlerden ötürü, finans kapital önümüzdeki günlerde, CHP'nin iktidar olmasını kendi çıkarlarının daha iyi bir şekilde korunması bakımından gerekli görmektedir.

Fakat şu gerçeği bir kere daha tekrarlamak, yanlış anlamalara meydan vermemek bakımından gereklidir. Finans kapital için önemli olan kendi çıkarlarını en iyi şekilde temsil edecek ve koruyacak olan bir hükümetin işbaşına gelmesidir. Genellikle, şartlar müsait ise, kendi çıkarlarının en iyi bir şekilde korunmasını faşizmde bulur. Veya içinde yaşadığımız dönemdeki gibi faşist yöntemlerin ağırlık kazandığı bir uygulamayı tercih edebilir. Fakat bütün bunları tayin eden ülkedeki güçler dengesidir. Ancak, iç ve dış güçler dengesi buna imkân verdiği ölçüde bu hükümet etme biçimlerinden birini deneyecektir.

Türkiye'de ise bugün ne iç şartlar, yani sınıflar arasındaki ilişki-çelişki (gerek hakim sınıfların kendi aralarındaki çıkar çelişkileri ve gerekse hakim sınıfların geniş emekçi yığınlarla arasındaki çelişki ve özellikle işçi sınıfının gelişen mücadelesi) ne de dış şartlar, genel olarak emperyalist ülkelerin Türkiye'deki ağırlıkları (ABD ile AET arasındaki çelişki ve bunlar arasındaki denge) bugün için faşizmi getirmeye yeterli değildir. Daha doğrusu getirse bile yürütmeye gücü imkân vermemektedir. Güçler arasındaki bu denge faşist yöntemlerin ağırlık kazandığı bir uygulamanın uzun süreli olmasına imkân vermemektedir. Ve bu yüzden sosyal demokrat bir hükümetin işbaşına gelmesi finans kapitale tercih edilir bir çözüm olarak kendini kabul ettirmektedir. Gelecek olan sosyal-demokrat bir hükümet finans kapitalin politikasını güdecek ve onun çıkarlarını savunacaktır. Bu sosyal demokrat hükümet kısa vadede geniş emekçi yığınlara bir şeyler vaat etse bile onlara birşey veremiyecektir. Zaten veremez de.

Finans kapitalin ve özellikle İstanbul finans grubunun tercihinin CHP doğrultusunda olduğunu belirtmeye çalıştık. Ancak bu arada CHP-MSP hükümetinin doğrultusunda olduğunu belirtmeye çalıştık. Ancak bu arada CHP-MSP hükümetinin durumu ve bu hükümet bunalımının bilinçli bir şekilde büyük sermaye tarafından körüklenmesinin sebeplerinin neler olduğuna bakmak gerekir. Ve yine bu bakış içerisinde Irmak hükümetinin ve şimdiki Milliyetçi Cephe hükümetinin durumlarını ve özellikle üstlendikleri görevlerin neler olduğunu incelemek gerekmektedir. Zaten finans kapital CHP'yi isterken de onun hemen iktidarı almasın-

(Devamı 7. Sayfada)

Kamboçya'da Zafer

Çağımız sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketlerinin dünya çapında yeni zaferler kazandığı, kapitalist - emperyalist dünya sisteminin günden güne gerileyip çökmekte olduğu bir çağdır. Yiğit Kamboçya halkının uzun ve çileli bir mücadele sonucu elde ettiği zafer, dünya halklarının emperyalizme karşı vurdukları darbelerin ne ilkidir, ne de sonuncusu olacaktır. 17 Nisan sabahı Kamboçya ulusal kurtuluş kuvvetlerinin başkent Pnom-Pen'e girerek, gerici Amerikan uşağı Lon-Nol hükümeti ve artıklarının elindeki iktidarı alıp çöp sepetine atmaları, yerine halk iktidarının bayrağını dikmeleri, halk kurtuluş hareketlerinin dünya emekçilerine duyuracakları son müjde de olmıyacaktır. 17 Nisan sabahı zaferleri emperyalizmi yer yüzünden silene kadar sürecektir. tir.

19. yüzyılın ikinci yarısında Fransız askerlerinin Çin Hindi yarımadasını işgal etmeleri ile günümüzün Vietnam, Laos ve Kamboçya gibi ülkeleri tamamen bir sömürgeler yığını haline geliyordu. Çin Hindi bölgesinde Fransız sömürgeciliğine karşı ilk direniş hareketleri yine 19. yüzyıl içinde başlamıştır. Kamboçyalı köylüler Fransız sömürgecilik düzeninin ağır sömürü ve baskısı karşısında harekete geçtiler. Hareketin dağınık olmasından ötürü «bağımsızlıkçı» nitelikteki bu hareketlerin Fransızlar tarafından bastırılması zor olmadı.

ÇİN HİNDİ KOMÜNİST PARTİSİ

Sömürgeciliğe karşı ilk örgütlü ve düzenli hareketler 1930'lardan sonra gelişmeye başladı. Çünkü 1930 yılında Ho Şi Minh Çin Hindi Komünist partisini kurmuştur ve bu partinin asgari programı kesinlikle sömürgeciliğin kaldırılmasını hedeflemektedir. Üyelerini komünizm ruhu ile donatan bu parti ile birlikte, bağımsızlık hareketi bütün süreçleri boyunca mücadele bayrağını asla yere düşürmeyecek en tutarlı savaşçılarını kazanıyordu. Parti kurulması ile birlikte bağımsızlık mücadelesine katılan güçlerin kazancı bununla da bitmiyordu. Aynı zamanda belli bir program etrafında tüm anti - emperyalist güçleri toparlıyarak genel olarak halk birliğini özel olarak ta işçi - köylü ittifakının ideolojik, siyasî temellerini atacak, en tutarlı politik önderlerini de beraberinde kazanıyordu. Sadece kavram olarak işlendiğinde soyut ve pek anlamı olmıyan «bağımsızlık» hareketi, geniş kitle bağı olan, güçlü bir komünist partisi ile birlikte canlı sınıfsal temeline oturmakta, somut hedeflerin ışığında gerçekci bir nitelik kazanmaktadır.

Bağımsızlık hareketlerindeki kararlılığı belirleyen temel etken işçi sınıfı partisinin varlığının gücüdür. Sömürünün can düşmanı olan işçi sınıfı bu niteliği ile emperyalizmin her türlü oyunları karşısında ülkenin en tutarlı bekçisi ve emperyalist sömürünün en azılı düşmanıdır.

Ho Şi Minh'in Çin Hindi Komünist Partisi, emperyalizm, yerli işbirlikçileri, komprador ve feodal toprak ağaları dışında kalan, bu saydıklarımızla çelişkisi olan bütün sınıf ve tabakalarla belli bir ortak program üzerinde anti - emperyalist ve anti - feodal mücadele üzerinde ittifaka gitmiştir. Daha sonraları içinden Laos ve Kamboçya Komünist Partisini doğuran bu parti, ittifaklar içinde bağımsız örgütlenmelerini güçlendirmeyi durdurmamış, marksizmin, leninizmin ilkelerinden taviz vermemiştir.

1940'DAN SONRA KAMBOÇYA

1940 yılında Fransa'nın Almanlara yenilmesiyle Japon emperyalizmi Çin Hindi'nde Fransız emperyalizminin yerini aldı. 1941 yılında Prens Norodom Sihanuk'un kral olduğunu görüyoruz.

Daha sonra 1945 yılında Japonya'nın diğer bir emperyalist ABD'ne yenilmesi ile, Fransa tekrar Çin Hindi'ndeki yerini aldı.

1945 yılında Fransız ve Japon emperyalizmine karşı mücadele veren komünistler Kmer Issarak'ı örgütlediler. 1947'de çeşitli etkenlerin etkisi ile gelişen özgürlük ortamı içinde Kmer Issarak'ın görüşlerini daha geniş kitleleri ulaştırabilmelerini ve örgütlenmelerini de güçlendirdiklerini görüyoruz. 1950 yıllarında toplumda Komünistlerin etkinliği artmaktadır, tahta oturan N. Sihanuk'ta «bağımsızlıkcı» bir politika izlemek eğilimindedir. Bu gelişmelerle birlikte, uluslararası sosyalist hareketin gücü ve Çin Hindi'nin diğer ülkelerinde özellikle Vietnam'da verilen mücadelenin etkisi ile Fransızlar 1953 yılında Kamboçya'nın politik bağımsızlığını tanımak mecburiyetinde kaldılar. 1954 yılında kahraman Vietnam Ulusul Kurtuluş Kuvvetlerinin kazandığı bir zafer Fransız emperyalizminin Çin Hindi'nden tasını tarağını toplayıp çekip gitmesini sağlarken, aynı zamanda bu gelişmeleri dört gözle bekleyen ve II. Cihan Savaşından güçlü bir şekilde çıkan ABD emperyalizmi de çeşitli yollarla Çin Hindi'ne (K. Vietnam hariç) sızmasını da beraberinde getiriyordu. Çin Hindi'nin devrimci halkları fransız emperyalizmini kovarken kaldırdıkları namluları indirmelerine imkan yoktu.

Aynı yıl Cenevre görüşmelerinde Kamboçya'nın bağımsızlığı bütün devletler tarafından resmen tanındı. Cenevre görüşmelerinin sonucu olarak aynı zamanda Vietnam, Laos ve Kamboçya'da siyasî partilerin faaliyetleri serbest bırakılıyordu.

Sihanuk ülkesinde Halkçı Sosyalist Halk Topluluğu adlı bir parti kurdu. «Bağımsızlıkçı», demokrat olan bu örgütü ülkedeki komünistlerde destekliyordu. H.S.H.T. P. 1955'te yapılan seçimleri parlamentodaki bütün sandalyeleri alarak kazandı.

Sihanuk dış politikada mümkün olduğunca «tarafsız» Kamboçya'nın ulusal çıkarlarına dayanan bir politika izlemek niyetinde idi. Kamboçya'nın Çin Halk Cumhuriyeti'ni tanıması, Vietnam demokratik cumhuriyeti ile ilişki kurması, o dönemde ABD'nin uyguladığı «soğuk savaş» politikasına ters düşüyordu. Sihanuk ABD'nin dayatmasına rağmen «tarafsız» politikasını değiştirmedi ve SEATO adlı Amerika'nın kurduğu anti komünist askerî örgütte yer almadı. Ayrıca Vietnam'lı gerillaların ülkesinde barınmasına müsaade etti. Sihanuk 1963'te ABD'nin cinlerini başına çıkaracak bir davranışta bulunarak ABD'nin Kamboçya'ya yapmak istediği «yardım» isteklerini reddetti. Derin insancıl duygular içinde hareket eden ABD sırf Kamboçya'nın çıkarları uğruna Kamboçya'yı önce SEATO'ya sokamamak, sonra da Kamboçya'ya vereceği «yardımın» bu ülkece reddedilmesi üzerine insanlık duyguları incindi. «Bu nasıl insandır ki, insanlıktan anlamaz» diyerek, Kamboçya'yı insanlık adına düzeltmeye karar verdi. 1965 yılında bir Amerikan bombardıman uçağı «yanlışlıkla» Kamboçya'yı bombaladı. Bu olayın sonucu Kamboçya ile ABD arasındaki diplomatik ilişkiler kesildi. Bu arada Kmer kurtuluş hareketinin güçlenmesi, Sihanuk'un politikada daha da sola kayması, ABD'nin Sihanuk yönetiminin kaderi konusunda CIA'ca tasarlanan artık herkesce de bilinen çalışmalarını hızlandırmasına neden oldu.



KARŞI DEVRİMCİ LON NOL DARBESİ

1967 yılında Battam Bang eyaletinde köylüler huzursuzdu. Bunun üzerine köylülerin üstüne genel kurmay başkanı Lon Nol'un emrindeki ordu kuvvetleri gönderildi. Lon Nol'un askerleri kanunsuz olarak köylülerin sahip oldukları toprakları ellerinden alarak, köylüler içinde oluşan huzursuzluğun daha geniş alana yayılmasına ve daha da keskinleşmesine maddi zemini hazırladılar. CIA'nın yönettiği Lon Nol iyi işler becermişti, bu olaylar Sihanuk'un parlamento'daki desteğini azalttığı gibi, kısa dönemde kitleler üzerindeki prestiğini de sarstı. Sihanuk'un yurt dışında gezide bulunduğu bir sırada Lon Nol askerî darbeyi yaparak iktidara el koydu. CIA istediğini becermişti artık. Kamboçya'da ABD'nin kuklası Lon Nol hükümeti vardı. Ve tahmin edileceği gibi bu hükümetin yapacağı tek iş ABD'ne tam bir kulluktu. Amerikan büyük elçiliğinin başkent Pnom Pen'de tekrar açılmasıyla başlayan, devlet kademelerinde Amerikalılara görev vermekle gelişen, ülkeyi ABD'nin açık bir pazarı haline getirmekle sonuçlanan tam bir kulluk.

Kendisi yurt dışında iken askerî darbeye maruz kalan Sihanuk Pekin'e geldi ve orada bir sürgün hükümeti oluşturdu. Bu gelişmeler karşısında Kamboçya Ulusal Birlik Kuvvetleri Lon Nol rejimine karşı bağımsızlık savaşını başlattılar. Bunun üzerine ABD askerleri Güney Vietnam'lı askerlerle birlikte 1970 yılında fiilen Kamboçya topraklarına girdiler. Çin Hindi'nde ABD emperyalizmi ve onun kukla rejimlerine karşı Vietnam, Laos ve Kamboçya'da geniş bir devrimci cephe vardı. Cephenin Kamboçya kesiminde ise Kamboçyalı Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri yanında, geniş bir gerilla savaşı deneyine sahip Vietnam'lı devrimciler de aktif görev alarak çarpışıyorlardı.

KAMBOÇYA ULUSAL BİRLİK KUVVETLERİ

Kamboçya ulusal birlik kuvvetleri bir yandan savaşırken, diğer yandan da kitlelerin siyasî eğitimini hızlandırmaya çalışıyorlardı. Kitlelerle iç içe onlarla organik siyasî bağ içinde olmalarının getirdiği güç, Kamboçya Ulusal Birlik Kuvvetlerine Kamboçya içlerine süratle ilerlemelerini sağlıyordu. Savaşı dar askerî kadroların savaşı olmaktan çıkarıp, kitlelere mal ederek halk savaşı halini almasını ustalıkla becerdiler. Kamboçya Ulusal Birlik Hareketi homojen bir yapıya sahip değildir. Üyelerinin hepsinin anti - emperyalist, anti - Amerikancı olması dolayısıyla homojenlik arzetse bile, Kamboçya Ulusal Birlik Hareketi anti - emperyalist olan çeşitli tabaka ve sınıfları içinde barındıran, komünistinden liberal, demokrat, sosyal - demokrat vb. çeşitli dünya görüşünü içinde taşıyan heterojen bir harekettir. Buna rağmen deyim yerindeyse Kamboçya Ulusal Birlik Hareketinin beyni ve kalbi, örgütlü ve disiplinli geniş kitlelerle en sıcak bağı olan Komünistlerdi. Hareket esnasında düşmana karşı kazanılan her zafer komünistlerin hareket içindeki ve kitleler üzerindeki etkinliğinin daha da yükselmesine neden olmaktadır.

1971'DEN SONRASI

1971'e gelindiğinde Kamboçya topraklarının üçte biri ABD ve onun kukla hükümeti Lon Nol rejiminin elinden, «bağımsızlıkçı» kuvvetler tarafından alınıp kurtarılmıştır. 1972 yılında Lon Nol kendi kendini Cumhurbaşkanı ilân etti. 1973 yılında Kamboçya Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri Kamboçya'nın başkenti Pnom Pen'i kuşattı. ABD uçaklarının kurtarılmış bölgeler üzerinde yaptıkları ağır bombardımanın sonucu, başkentin kuşatılması gevşetildi. Vietnam, Laos ve Kamboçya'da Kurtuluş Kuvvetlerinin kısa sürede elde ettikleri zaferler ABD'ne 1973 Paris anlaşmasını kabul etmesini mecbur kıldı. Bunun üzerine ABD, anlaşma gereğince Kamboçya'yı bombalamayı durdurdu. Ama Lon Nol hükümetine yapılan Amerikan askerî yardımı kesilmedi. 1975 yılında kuşatma çemberinin gittikçe daralması sonucu sonunun geldiğini gören Lon Nol, Amerikan helikopteri ile ülkesini terkedip kaçtı. Lon Nol şimdi yabancı ülkelerde, batı bankalarına yatırdığı milyonlarca doların keyfini sürmekle meşgul.

Ve nihayet 17 Nisan sabahı Kamboçya Kurtuluş Kuvvetleri başkent halkının büyük sevgi gösterileri içinde Pnom Pen'e giriyordu. Henüz şehirden kaçamayan gerici Lon Nol yönetiminin artıkları ellerindeki yetkiler alınarak iktidarlarından tamamen uzaklaştırıldılar. Gücünü emekçi halk kitlelerinden almayan halkın devrimci mücadelesine karşı duran hiç bir iktidarın uzun süre yaşamayacağını, halkın devrimci mücadelesi karşısında dayanamıyacaklarının en somut ifadesidir.

1930 yılında Ho Şi Minh tarafından kurulan Çin Hindi Komünist Partisinin bir kolu olarak gelişen 1945 yılının şartlarının dayatması sonucu, Kamboçya'da ayrı olarak örgütlenmeye giden Kamboçya Komünist Partisine şimdi önemli görevler düşmektedir. Bu da bağımsız Kamboçya toprakları üzerinde sosyalizmin inşasıdır.

TÜRKİYE'DE FAŞİST BASKILAR VE FAŞİZM

(3)

1960 — 1965 DÖNEMİ

İkinci Dünya Savaşı sonrasında, Türkiye'de kapitalizm daha hızlı bir gelişim içersine girmiş ve özel olarakta büyük sermaye etki alanını daha da genişleterek, durumunu sağlamlaştırmıştır. Genel olarak bu ekonomik ve politik gücü elinde bulunduran büyük sermaye ve büyük toprak sahipleri, Demokratik Parti yönetimi yıllarında, durumlarını daha da güçlendirmişlerdir. 1920'lerden itibaren gittikçe güçlenen sermaye, bilhassa 1950-1960 yılları arasında, ülke içinde daha güçlü tekeller oluşturmaya başlamıştır.

Türkiye'de büyük sermayenin gelişimi, etki alanının genişlemesi, daha güçlü hale gelerek durumunu sağlamlaştırması, mahalli şirketlerin giderek tekelleşmesi ve etkilerini yurt çapında yaymaları, 1960 öncesi ekonomik hayatın en önemli özellikleridir.

Tabii ki bu madalyonun sadece bir yüzüdür. Madalyonun öbür yüzü ise, geniş emekçi yığınların durumlarını gösterir. Burjuvazinin en kaba, en bağnaz sömürüsüne uğrayan geniş emekçi yığınlar, kapitalizmin gelişmesiyle birlikte gittikçe artan bir sefaletin içine sürüklenmişler ve daha da yoksullaşmışlardır. İşsizlik ve hayat pahalılığı emekçiler üzerine bir kâbus gibi çökmüştür.

Ve yine 1960 öncesinde emekçiler üzerinde bağnaz bir şekilde baskı politikası uygulanmış, dirençleri ezilmiş, en demokratik hakları bile gasbedilmiştir. Komünistler ve diğer ileri-ci-demokratlar üzerinde yoğun bir baskı ve yıldırma politikası güderek, bir çoğunu seneler ce hapishanelerde yatırmışlardır.

1960'taki duruma şöyle bir bakarsak şu tablo ile karşılaşırız: Büyük sermaye, durumunu sağlamlaştırarak, ülke ekonomisinde ve bunun tabii bir sonucu olarak ta politikasında daha fazla söz sahibi olmuş, emperyalizmle daha sıkı işbirliğine girmiştir. Tarım ve ticaret alanlarında geri üretim biçimlerinin (feodal toprak ağaları ve tefeci-bezirgan sermaye) barındığı, şehir ve köy küçük burjuvazisinin çok çeşitli ve sayıca çok kabarık olduğu geri kalmış bu ülkede, tekellerin ortaya çıkması, yalnızca işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki çelişkinin derinleşmesine değil ama aynı zamanda burjuvazinin çeşitli tabakaları arasında da çelişkinin doğmasına yol açmıştır.

İşte 1960'da meydana gelen 27 Mayıs olayı, bu söylediklerimizin bir ürünü olarak doğmuştur. Bu olay bir yanı ile geniş emekçi yığınlarının, tekelleşen ve emperyalizmle daha sıkı işbirliğine giren büyük sermayenin artan baskısı ve parazitliği karşısında gittikçe büyüyen huzursuzluğunu, diğer yandan ise burjuvazinin çeşitli tabakaları arasındaki çelişkinin keskinleşmesini yansıtır. 1960'da başa gelen Milli Birlik Komitesi (MBK) büyük sermayenin ve özellikle bazı tekellerin faaliyetlerini sınırlamak ve politik etkilerini zayıflatmak yönünde çaba göstermiştir.

MBK'nin programında, «Hükümet özel girişime çok dikkat etmektedir ve onu desteklemek, geliştirmek için gerekli tedbirleri alacaktır» denilerek genel olarak özel sermayeye karşı olunmadığı açıklıkla belirtilmiştir. Ancak komite, 1940 yılında kabul edilmiş olan Milli Korunma Kanunu'nu kaldırarak burjuvazinin belirli bir tabakası için hareket edeceğini göstermiştir. Çünkü, daha önceki hükümetler bu kanunla, daha büyük bir payın büyük burjuvaziye akmasını sağlamışlardır. Zira bu kanun, hükümete küçük ve orta burjuvazinin kârını, sermaye yatırımında % 10-15 ile sınırlayabiliyordu. Çıkarları büyük sermaye tarafından kısıtlanan burjuvazinin bu kesiminin, yeni hükümette büyük ağırlıkları vardı.

27 Mayıs'ta iktidara gelen yeni hükümetin emperyalizme karşı olmadığı, daha iktidara geldiğinin sabahı NATO-CENTO gibi saldırgan emperyalist kuruluşlara bağlılığını bildirmesiyle ortaya çıkmıştı.

27 Mayıs 1960 hareketinden sonra, Türkiye'de sınıf mücadelesi hızla artmış ve çeşitli sınıf ve tabakalar ,bu mücadele karşısında yerlerini ve gelecekle ilgili tutumlarını daha açık bir şekilde belirtmeye zorlanmışlardır.

27 Mayıs'tan sonra, ekonomik ve politik çelişkiler daha da keskinleşmiş, başta işçi sınıfı olmak üzere geniş emekçi yığınların sömürücü sınıflara karşı verdikleri mücadele hızlanmıştır. 1960 sonrasında gerek işçi hareketlerinde ve gerekse şehir ve köy emekçilerinin düzene karşı hareketlerinde gittikçe yoğunlaşma olmuştur. Geniş emekçi yığınlar daha örgütlü ve daha bilinçli bir şekilde mücadeleye atılmışlar ve giderek politikada ağırlıklarını daha fazla hissettirmişlerdir. Sömürücü güçler, işçi hareketlerinin gelişimi karşısında, geri adımlar atarak, bazı tavizlerde bulunmak zorunda kalmışlardır.

Yine bu dönemden sonra, burjuvazinin de işçi hareketlerine karşı tutumunda bir değişiklik görülmektedir. Burjuvazi, o zamana kadar açıktan açığa yürüttüğü kaba sömürü biçimini belli bir ölçüde terkederek, batı burjuvazisinin ince aldatma yöntemlerini almış, emekçi yığınlara karşı daha karışık ve demagojik bir yönteme başvurmaya başlamıştır. Fakat bu politikanın zamanla iflâs etmesi ve gerçek yüzünün gittikçe daha geniş emekçi yığınlarca anlaşılması, burjuvazinin daha gerici tedbirlere başvurmasını da beraberinde getirmiştir. İşçi ve köylü yığınlarının mücadeleleri, bilhassa 1965'lerden itibaren zora başvurularak engellenmek istenmiştir.

1960 hareketi zannedildiği gibi çok geniş demokratik özgürlükleri getirmemiştir. Gerçi daha önceki dönemlere göre oldukça ileride bir Anayasa getirmesine rağmen, 141-142 gibi ve diğer birçok anti-demokratik yasalar, bu yeni Anayasa'da yer almıştır. Bu Anayasa'da daha öncekiler gibi komünizme ve komünist partisine legal mücadele olanağı tanınmamıştır. Getirilen diğer bir çok demokratik haklarda kâğıt üzerinde kalmış, burjuvazi tarafından çoğu zaman çiğnenmiştir.

1960 sonrası işçi-köylü hareketleri:

Yukarda da kısaca değindiğimiz gibi, işçi hareketleri ve genel olarak demokratik hareketler iç ve dış politika üzerinde oldukça etkili olmuştur. İşçi sınıfı her demokratik hakkı, burjuvaziden söke söke zorla almıştır. 1960 sonrası da (bazı demokratik yasaların Anayasa'da yer almasına rağmen) bunun örnekleriyle doludur. 1960 sonrası işçi sınıfının mücadelesinde yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur.

Eylül 1960'da, işçi sendikaları konfederasyonu hükümetten, işçi sendikalarının bağımsızlığa kavuşturulmasını, işçilere grev ve toplu sözleşme haklarının tanınmasını istedi. Bu istek çeşitli zamanlarda yapılan toplantılarda işçi delegeleri tarafından dile getirildi. Bu hakların yasalaştırılmaması halinde, haklarını kuvvet yoluyla alacaklarını belirterek mücadelede kararlı olduklarını belirttiler.

İşçilerin bu genel isteği, hükümeti sendikalar üzerinde yeni bir kanun taslağı hazırlamaya zorladı. Bu taslağa göre, işçilere grev hakkı (ancak yetkililerin izni olduğu müddetçe) tanınıyordu. Kanunda anti-demokratik yanların bulunması, işçileri mücadeleye daha kararlı bir şekilde atılmaya zorladı. Yurdun her tarafında, kanun maddelerini protesto eden toplantılar ve mitingler düzenlendi.

1961'in ikinci yarısı işçi haklarının alınması için yapılan mücadelenin daha geniş boyutlara ulaşmasına sahne oldu. Tabandan gelen istek ve zorlama Türk-İş'in sarı sendikalarını biraz daha hareketli olmaya zorladı. İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir ve Zonguldak gibi işçi merkezlerinde geniş kitle gösterileri oldu.

31 Aralık 1961'de İstanbul'da Türkiye tarihinde o zamana kadar ki en büyük işçi mitingi oldu. Yurdun her köşesinden işçi temsilcileri bu mitinge katıldı. Mitinge 100.000 den fazla emekçi katıldı. İşçi haklarını almak üzere yapılan bu büyük gösteri egemen çevreleri oldukça korkuttu.

İşçi hareketlerinin gittikçe yoğunlaşması





üzerine bazı sendika liderleri tarafından Türkiye İşçi Partisi (TİP) kuruldu. Partinin, bazı anti-emperyalist ve demokratik istekleri savunması, bir çok devrimci ve emekçinin partide toplanmasını sağladı. Gerici güçler, TİP toplantılarına, mitinglerine karşı çeşitli saldırılara giriştiler, ancak devrimciler bu saldırılara göğüs gererek mücadeleyi yürüttüler.

1960 Anayasasının getirdiği nisbî özgürlük ortamı içerisinde devrimci fikirler hızla yayılmaya başladı. Bu fikirler her geçen gün daha fazla kitlelere malolmaya ve onların mücadelesine ışık tutmaya başladılar. Marx, Engels, Lenin gibi bilimsel sosyalizmin kuramcılarının eserleri bazı eksiklikler olsa da Türkçeye çevrildi. Bu sosyalizmin daha geniş kitlelerce *öğrenilmesine yolaçtı. Sosyalistler gelişen* kitle olaylarına daha bilinçli bir şekilde yön vermeye çalışarak, sosyalist hareketi yeni boyutlara ulaştırmaya uğraştılar.

İşçi sınıfı, 27 Mayıs Anayasasının getirdiği grev, toplu sözleşme haklarının gerçekleşmesi için mücadeleye atıldı. İzinsiz grevler yaparak, bu hakların yasalaşmasını istediler.

1961'in sonunda ve 1962'nin başlarında İstanbul liman işçileri greve gittiler. Liman idaresine karşı, eskiden beri, bir çok direnişle hakkını arayan liman işçileri, 8 saatlik iş gününün, yasalaşması, ücretlerin artırılması ve çalışma koşullarının düzeltilmesini istedi. 4 gün süren grev başarıyla sonuçlanmış, işverenler ücretlerin artırılmasını kabul etmişlerdir.

1962'in ilk yarısında yurttaki işsizliğe karşı geniş kitle gösterileri yapıldı. 1962 de Antalya'da şubat ayında işsizler «iş istiyoruz», «işçiler ekmek bulamazken, zenginler pasta yiyor» yazılı dövizler taşıyarak büyük bir gösteri yaptılar. Gösteriye küçük esnaf kesiminden de katılanlar oldu.

Yine Mayıs 1962'nin başlarında Ankara'da 5000 inşaat işçisi, işsizliğe karşı büyük protesto gösterileri yaptılar. İşsizliğe karşı tedbir alınması sloganı ile başlayan gösteriler, hükümetin tutumuna karşı genel bir protestoya dönüştü.

Aynı zamanda, İstanbul, İzmir, Denizli, Afyonkarahisar ve diğer bazı şehirlerde aynı amaçla gösteriler düzenlendi.

1962 Mayıs ve haziranında, Rami Motor fabrikasında, Bursa otobüs atelyelerinde, Ağustos Eylül aylarında ise İstanbul «Defterdar» ve «Bahariye» Tekstil fabrikalarında işçiler grevlere giderek, ücretlerin artırılmasını, iş saatlerinin ayarlanmasını ve çalışma şartlarının iyileştirilmesini istediler.

Yine 1962 yılında NATO Çiğli Hava üssünde çalışan işçiler ve Ereğli Demir Çelik'te çalışan inşaat işçiler bir miting düzenleyerek Morrison şirketinin baskılarını protesto ettiler. Aynı yıl sonunda Adana'da askerî inşaatlarda çalışan yapı işçileri de, bir bildiri ile yabancı şirketlerin baskılarını protesto ettiler.

1963'te Mersin'deki «Ataş» petrol rafinerisinde işçiler grev ilân ettiler. «Ataş» rafineri*sindeki petrol işçilerinin grevi, işçi sınıfının an*ti-emperyalist mücadelesinin gelişiminde önemli bir yer tutar. 1962'de kurulan ve Orta Doğu'nun en büyük rafinerisi olan «Ataş»'ta işçiler, işverenden ücretlerin arttırılmasını ve toplu sözleşme hakkını istediler. İşveren, bu haklı istekleri reddetti. 21 Ekim 1963'te işçiler işi durdurdular. Fakat ertesi gün bakanlar kurulu yeni kanunun 21. maddesine dayanarak grevi durdurdu. Bu anti-demokratik madde halen sık sık kullanılmaktadır. Bu madde şöyledir: «Memleket sağlığını veya milli güvenliği bozucu nitelikte ise grev önlenebilir» Burjuvazi, grev kırıcılık yaparken genellikle bu maddeyi kullanmaktadır.

KAVEL DİRENİŞİ

Türkiye'de işçi sınıfının kendiliğinden hareketinde önemli bir yeri olan olay, 1963'te «Kavel Kablo» işçilerinin 5 haftalık direnişleridir. Grev, Ocak ayının sonlarında başladı. İşçiler, çalışma koşullarının düzeltilmesini ve işten atılan dört arkadaşlarının tekrar işe alınmasını istediler. İşveren bu istekleri kabul etmediği gibi bütün işçileri de işten attığını bildirdi. Bunun üzerine işçiler fabrika kapılarını tutarak direnmeye başladılar. İşçiler üzerine polis gönderildi. 10 işçi yaralandı, «grevi düzenliyenlerden» yedisi dahil olmak üzere birçok işçi tutuklandı.

Türk-İş'in «Kavel Kablo» daki direnişi red detmesine rağmen grev sürdü ve Türkiye çapında işçi sınıfının dayanışması sağlandı. Sonunda işveren işçilerin bütün şartlarını kabul etmek zorunda kaldı.

Hemen bu olaydan sonra Celâl Bayar'ın serbest bırakılması üzerine geniş öğrenci gösterileri yapıldı. 24 Mart gecesi öğrencilerle Ordu birlikleri arasındaki çatışmada 20 öğrenci, 2 polis yaralandı. Gösterilere on binlerce öğrenci katıldı. Bu gösteriler birkaç gün devam etmiş ve bir çok kişi yaralanmıştır.

GREV KANUNU

Nihayet 24 Haziran 1963'te grev kanunu yürürlüğe girdi. Hükümet işçi hareketlerini artık kanuni sınırlar içinde görmeye başladı. Ancak burada hemen şunu belirtmek gerekir. Türk-İş'in Başkanı Seyfi Demirsoy «Türk işçileri grev ve toplu sözleşme yapmak için henüz yeterli olgunluğa erişmemiştir» diyerek nasıl bir işçi simsarı olduğunu belirtiyordu.

İlk «kanuni» grevler lastik mamulleri 'Trio' Fabrikası, «Bozkurt» Tekstil ve Bursa'daki otobüs atelyeleri ilçilerinin grevleriydi «Trio» fabrikası grevinde sendika başkanı tutuklanarak uzun müddet hapishanede alıkonuldu. «Bozkurt» fabrikasında işçiler, polisin yardımıyla işyerine girmeye çalışan grev kırıcılarını kovaladılar.

Grev kanununun anti-demokratik yanı istatistiklerde de açıkça ortaya çıkmaktadır. Yürürlüğe girdiği ilk yılda Türkiye'de 400 kadar «toplu iş anlaşmazlığı» oldu ve bunlara 200.000'den fazla işçi katıldı. Fakat işçilerin çoğu greve gidemiyorlardı. Bu dönemde sadece 10.000 işçinin katıldığı 20 grev oldu.

1964'de 2342 işyerinde 696 toplu iş anlaşmazlığı oldu. Toplam olarak 344.219 işçi 206.700 ü kamu sektöründe ve 137.500 özel sektörde bu anlaşmazlıklara katıldı. Ama sadece 87 işyerinde 11.316 işçi greve gidebildi.

Bu sonuç, burjuvazinin bu kanun sayesinde grev yoluyla işçi mücadelesinin zorlaşacağı ümidini bir dereceye kadar gerçekleştirmiş oluyordu.

Bütün engellemelere rağmen işçi sınıfının mücadelesi gittikçe yoğunlaşmıştır. 1964'ün ikinci yarısında ve 1965'in başında geniş çapta

(Devamı 7. Sayfada)



Turgutlu'da çocuk işçiler amansız bır şekilde sömürülüyor

Turgutlu yağlı çamurun para ettiği yerdir. Turgutlu ovasının ucuz toprağı, işçinin ucuz emeği, Turgutlu Atatürk astvaltındaki patronların apartmanlarını yükseltivermiştir. Turgutlu'da yaklaşık olarak otuz tane kiremit fabrikası vardır. Bu fabrikalarda yaşı 12 - 16 arasında bine yakın genç işçi çalışmaktadır. Turgutlu'daki kiremit fabrikalarından Vardarlı - Bloksan - Arslan - Gamsızlar'ın patronları iş aramaya gelen yetişkin işçilere pervasızca «Biz fabrikaya çocuk işçi alıyoruz» demektedirler. Turgutlu'da önceleri çocuk işçiler fabrikalarda çalışmıyorlardı. DİSK'e bağlı Keramik - İş sendikasının faaliyetleri ve Turgutlu'da gelişen devrimci hareket Turgutlu patronlarını rahatsız etmeye başladı. Toprak sanayinin ağır sanayi oluşu, işçilerin düşük ücretle çalışması, işçilerin ailevi durumları, işçilerin ekonomik bunalımları, yetişkin işçilerin durumu daha iyi kavrıyor olmaları ve patrona karşı tavır almaları patronları iyice rahatsız etti. Çocuk işçilerin böyle bir durumları olmadığından, fizik bakımdan gelişmediklerinden ve işçilerin birlik olması gerektiğini daha kavrayamadıklarından dolayı patronlar için en geçerli yol fabrikalarda çocuk işçi çalıştırmaktı. Fabrikalarda şimdi çocuk işçiler yetişkin işçilerin işlerini yapıyorlar, düşük ücret alıyorlar, bunlardan başka patrondan ve çavuşlardan küfür ve dayak yiyorlar. İşçiler Bozkurt fabrikasında patron Coşkun beyin dayak attığı işçiyi çok iyi biliyorlar. Çalışma müdürlerinin sözde geliş durumlarında çocuklar bağlara saklanıyorlar. Çalışma müfettişleri, patronun yanından gittikten sonra tekrar iş başı yapıyorlar. Patronlar için en geçerli yol fabrikalara çocuk işçi alıp devrimci sendikal faaliyeti kırmak ve zahmetsiz ucuz emekle kârına kâr katmak oldu. Patronlar içinde önemli olan KÂR - KÂR - EN FAZLA KÂR. Onlar için çocuk işçi, yetişkin bir işçinin işini yapıyormuş, körpe vücutları mahfoluyormuş, hiç önemli değildir. Emekçinin çocuğu ilk okulu bitirir bitirmez babasının yanına fabrikaya işçi olarak çalışmaya gidiyor.

Çünkü parababalarının düzeni bunu gerektiriyor, hem de körpe vücutları ağır işlerde çalıştırarak. Bu işleyişi sarı sendika Çimse - İş ve çalışma müfettişleri de kolaylaştırıyor. Genç çocuk işçilerin görevi bu namussuz kapitalist düzene karşı yiğitçe mücadele veren işçilerin safında yer almaktır.

Turgutlu kiremit fabrikasında çalışan genç işçiler, birleşin.

Kurtuluş yolunuz SOSYALİZM'dir.

Garanti Bankası'nda direniş

Sömürücü sınıflar çalışanlar üzerine her geçen gün daha fazla baskı yapmakta, onların en demokratik haklarını bile gasbetme yoluna gitmektedir.

Bu durumun bir örneği de Garanti Bankası işvereninin, banka personeline karşı almış olduğu tutumdur. İşveren, Gamsen sendikasına üye olan banka mensuplarına baskı yaparak, sendikadan ayrılmalarını istemiştir.

Geçen hafta, işverenin bu tutumunu protesto etmek için, yürüyüş yapmak isteyen banka mensupları, polis tarafından dağıtılmışlardır. Sendika yetkilileri yürüyüş için sıkıyönetimden izin istedikleri halde, bu isteğe cevap verilmemiştir. Bunun üzerine Vilâyete başvurmuşlarsa da aynı durum orada da olmuş ve polis araya girerek banka mensuplarını dağıtmıştır.

Ankara Yeni Sanayi Sitesi'ndeki baskılar işçileri yıldıramaz

Ankara Yeni Sanayi sitesinde Yüksel İnşaat Kollektif Şirketinde çalışan 22 işçi arkadaşımızın en tabii demokratik hakları olan sendika seçme özgürlüğü ellerinden alınmak istenmiştir. Bir müddet önce DİSK'e bağlı Maden - İş sendikasına üye olan arkadaşlarımız patron tarafından zorla ve hatta mahkemeye vermekle korkutarak sarı Metal - İş'e girmeye zorlanmıştır. Bu arada sendikaya girmek için öncülük yaptığı iddia edilen Saadettin Genç, Dursun, Mehmet ve Nabi isimli arkadaşlar işten atılmıştır. Ancak işçi arkadaşlarımız bir kez daha kollektif dayanışma örneğini vererek arkadaşlarının işten atılmalarını portesto etmişler, işyerinde direnişe geçmişlerdir. Bunun üzerine patron, ertesi gün işyerine giden arkadaşlarımıza işyerini kapattığını söylemiş, onları işe almamıştır. Arkadaşlarımızın yapacağı direnişte yenileceğini anlayan patron, çareyi işyerini kapamakta bulmuştur. Ama arkadaşlarımız bu işin de peşini bırakmamışlar, gerekli yerlere başvurarak en doğal haklarının çiğnendiğini belirtmişlerdir. Ayrıca Maden - İş sendikasına üye olarak mücadelelerindeki kararlılıkları ile haklarını almada ancak kendi dayanışma ve örgütlülüklerinin başarı sağlayabileceğini bir kez daha ortaya koymuşlardır. Maden - İş sendikası bu işyerine toplu sözleşme çağrısında bulunmuştur. Patronun bu çağırıya cevap vermemesi halinde arkadaşlarımız greve gideceklerdir.

İşçi arkadaşlarımız patronun her tehdidine bir kez daha topyekün karşılık vererek kararlı mücadelelerini sürdürüyorlar.

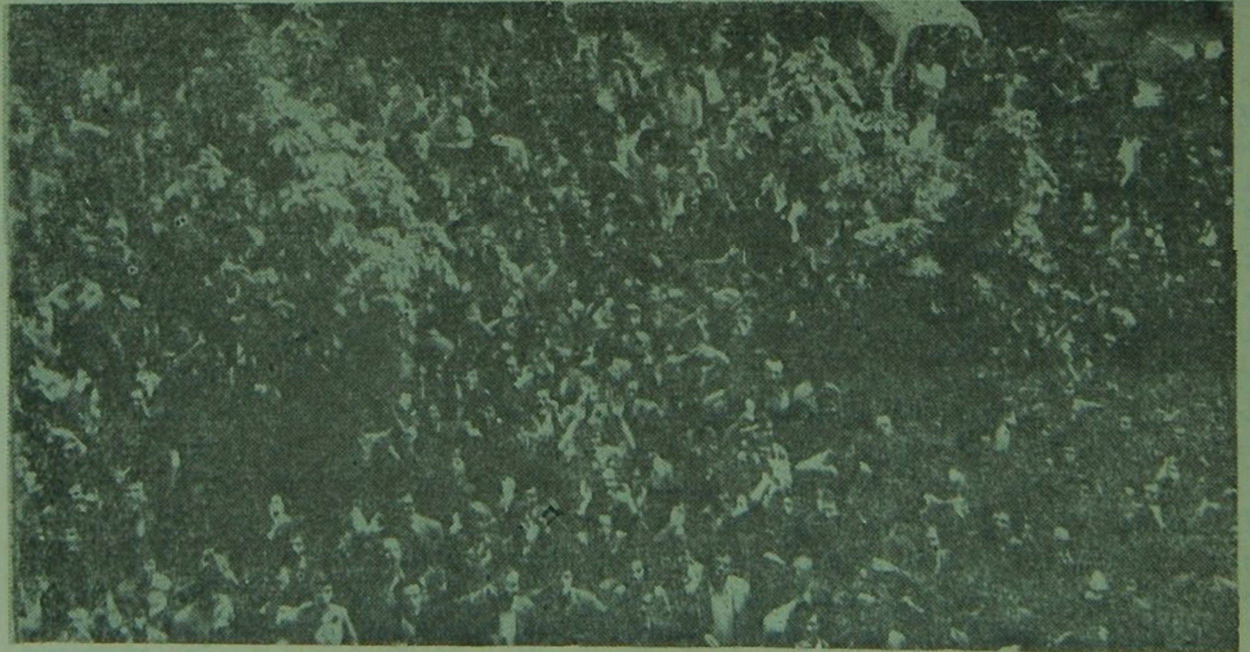
İZMİR OSMAN MALAK TÜP FABRİKASINDA DİRENİŞ

11 Nisan'da 2 temsilcisinin işten atılmasıyla başlayan «Osman Malak» fabrikası direnişi başarıyla sürüyor...

İşçilerin bilinçli ve yiğit direnişi, patronun dışardan kiralık adam getirtmesi, işçilere saldırtması, direniş yerine polisi sürdürmesi, işçilere tabanca çekmesine rağmen inanç ve haklılıkla zafere doğru gidiyor...

TSİP ilçe başkanını ve gözaltına alınan işçi arkadaşlarını polisin elinden almak üzere 250'yi aşkın işçi ve işçileri desteklemek üzere olay yerine gelen bir o kadar da yurtsever öğrenci ayni gün karakola yürümüşler, karakoldan arkadaşlarını kurtarmayı başarmışlardır. «Kahrolsun Patronlar», «Hak Verilmez Alınır» sloganlarının atıldığı kısa bir yürüyüş yapan işçilerin mücadelesi ve direnişleri 15 günü aşkın süredir devam etmektedir ve edecektir.... Ta ki atılan işçiler işe alınıncaya ta ki haklar söke söke koparılıncaya dek...

Gölcük'te Tersane işçileri



Gölcük'te Tersane işçilerinin 24 Nisandan beri T. Harp - İş sendikasına karşı yaptıkları protesto gösterileri devam ediyor.

Bir tarsane işçisi olayların gelişimini şöyle anlattı:

«Sendikacılar daha önce bizlere alınacak zamların kademeli olacağını söylemişlerdi. Bizler de bunun üzerine 1000 imzalı bir bildiri hazırlayarak kademeli zam sistemini istemediğimizi kendilerine bildirmiştik. Buna rağmen yine de aynı şekilde zam sistemini uyguladılar. Bu şekildeki bir toplu sözleşme biz işçilerin bölünmesini sağlıyabilmek için hazırlanmış sözleşme olmaktadır. Çünkü asgari ücret alan bir arkadaş ancak 15 lira zam alırken, eski işçilerden ustabaşı, şef durumundaki kişilerin aldığı zam ise 60 lira olmaktadır. 24 Nisan günü öğlene doğru huzursuzluk arttı, durdu. Yemek paydosunda 2000'i aşkın işçi sendika binasına yürüdük, olayı protesto ettik. Olaylar akşama doğru daha da gelişti. Mesai bitiminde sendikaya yürüyen 2000'i aşkın işçinin protesto gösterileri yoğunlaştı. Bu arada T. Harb - İş ve hükümet aleyhine sloganlar atılmaya başlandı hep bir ağızdan «Kahrolsun sarı sendika», «Sömürüye paydos», «Eşitlik isteriz» vb. sloganlar haykırıldı. Bu sırada 20.00 mesaisinden çıkan işçilerin de protesto gösterisine katılmalarını engellemek için olay yerindeki polislere takviye olarak üç araba toplum polisi daha getirildi. Saat 20.00'ye doğru sendikacıların bütün dağıtma gayretlerine rağmen dağılmadık. Sendika ve hükümet aleyhine sloganlar bağırmaya devam ettik. Bunun üzerine şube başkanı Sıtkı Adanur bizlere küfredercesine üstümüze çiçek yağdırdı. Biz bu harekete tepki gösterince de «emniyet kuvvetlerini göreve davet ediyorum» diyerek polisleri üzerimize saldırttı. Bir çok arkadaşımız polislerin özel sopalarına hedef oldu. Bu arada bizler de «faşist polis» diye bağırmaya başladık. Daha sonra MHP'li komandolarla polisler işbirliği yaparak bizlere saldırdılar. Saat 22.00'ye doğru dağılarak büyük bir kinle olay yerinden ayrıldık. Üçüncü günü de protesto hareketleri şiddetini devam ettirdi. Bizlerin üzerine ağır baskılar yapılmaya başlandı. Cumartesi günü öğleden sonra tatil olmasına rağmen herkese mecburi mesai kondu. Mesaiye kalmak istemeyenler cezalandırılmakla tehdit edildiler. Fakat biz işçiler bu mücadeleden daha bir bilinçli olarak çıktık.»

Finans Kapital Niçin CHP

(Baştarafı 2. Sayfada)

dan ziyade kendisinin istediği ekonomik ve politik tedbirleri alacak, seçmenlerine karşı sorumluluğu olmayan bir hükümetin işbaşına getirilmesini ki buna ara bir hükümet diyebiliriz ve bunun ömrünün mümkün olduğunca uzatılmasını, içinde bulunduğumuz durum icabı zorunlu görmekteydi.

İçinde bulunduğumuz ara dönem:

CHP-MSP hükümetinin istifasından sonra 6 ayı geçkin bir süre hükümetin kurulamaması, şimdi ise Milliyetçi cephe hükümetinin kurularak, Sadi Irmak hükümetinin yerini alması, burjuva basınının yazdığı gibi kişisel sürtüşmelere ve diğer bazı kişilik meselelerine dayandırılamaz.

Sermaye kesimi; bilinçli bir şekilde hükümet bunalımının sürmesini istemiş ve bunalımın uzamasını körüklemiştir. Daha önce de değindiğimiz gibi, ekonomik buhran gittikçe artmış, işsizlik ve hayat pahalılığı gün geçtikçe emekçiler üzerinde kendisini daha fazla hissettirmeye başlamıştır. Finans kapital ekonomik buhranın bütün yüklerini emekçi yığınlar ve küçük sermaye üzerine yıkarak, kendisini biraz daha güçlendirmek istemektedir. Sermaye, bu dönem içerisinde çok sıkı (!) ekonomik ve siyasi tedbirler aldırtarak buhranın bütün yüklerini emekçiler üzerine yıkmaya çalışmaktadır.

Bunu da CHP-MSP hükümeti ile yapması, biraz zordu. Ama seçimlere kadar olan dönem içerisinde, kendisi dışında hiç kimseye sorumluluğu olmayan bir hükümetin işbaşında kalarak, tamamen kendi doğrultusunda icraat yapmasını istemiştir.

Finans kapital Irmak hükümetinden neyi istemiştir?

Yukarda da söylediğimiz gibi finans kapital, böyle bir ara hükümetten siyasi ve ekonomik tedbirler alarak kendisinin bu buhranı zararsız veya en az zararlı bir şekilde atlatmasını sağlamasını istemektedir.

Irmak hükümetinin, 6 ayı geçen süre içerisinde aldığı ekonomik ve siyasî tedbirler, tamamen bu yönde olmuştur. Birincisi ekonomik alanda, bu hükümet çeşitli tedbirler alarak sermayenin isteklerini yerine getirmiştir. Irmak hükümetinin programında şunlar söyleniyor: «1975 bütçesi ve para kredi politikamız ekonomik gelişmeyi hızlandırma ve fiat istikrarını sağlama amacını destekleyecek şekilde olacaktır!» Yine devamla «tasarrufu teşvik için faiz politikası araç olarak kullanılacak, sermaye piyasası kanunu tamamlanacaktır.»

Ve Irmak hükümetinin icraatı da bu yönde olmuş, aldığı ekonomik tedbirlerle büyük sermayeyi rahatlatmıştır.

Bu dönem içerisinde sermayenin istediği doğrultuda fiat ayarlamaları yapılmıştır.

Yine bu dönemde, Irmak hükümetinin yaptığı en büyük iş, kredi olanaklarını artırarak ve devlet kredilerini belli bir kesime aktararak sermayenin kredilere en fazla ihtiyaç duyduğu bir dönemde, bunu yaparak onun finansman açısından rahatlamasını sağlamıştır.

Teşvik tedbirleri ve daha başkaca alınan bir takım tedbirler finans kapitalin buhrandan etkilenmesini asgariye indirmiş ve bütün ekonomik yükler ustaca geniş emekçi yığınlar ve küçük sermaye üzerine yıkılmıştır. Bu dönemde büyük sermaye kesimlerinde, hükümetle ilgili ciddi hiçbir karşı çıkış olmamış, fakat buna karşılık aldığı ekonomik tedbirlerin çok yerinde olduğu ve bunların yapılmasının bir zorunluluk olduğunu, söylemişlerdir.

İkincisi, siyasi alanda, Irmak hükümeti aldığı siyasî tedbirlerle faşist baskıları artırmış, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini ezmeye, sosyalistleri bizans oyunları ile tutuklayarak veya onlar üzerine çeşitli saldırılar düzenleyerek yılgınlık yaratmaya çalışmıştır. Bu saldırılar ve baskılar Ecevit'in TÖB-DER olayları sonunda verdiği demeçlerle daha da artmıştır. Demokrasi havariliği yapan Ecevit bununla şimdiden sosyalist güçlerin başının alabildiğine ezilerek, kendi iktidarı sırasında başının ağrımasını engellemek ve bu arada seçimlerde yine demokrasi havariliği yapabilmek istemektedir.

Yine bilindiği gibi, bu yıl toplu sözleşmelerin en yoğun olduğu bir yıldı. Ekonomik krizden dolayı toplu sözleşmelerin çoğu grevle sonuçlanmaktadır. İşte Irmak hükümeti grev ve direnişleri çeşitli şekillerde kırarak (bazen milli çıkarlara ters düşüyor teraneleri ile, bazen sıkıyönetimin akıl almaz sudan sebepleri ile bazen de bizzat kolluk kuvvetlerini işçiler üzerine saldırtarak bu işi yapmıştır) işçi sınıfının ekonomik mücadelesi bile engellenmeye çalışılmıştır. Sermayenin sözcüleri sıkıyönetimin Kıbrıs olayları dolayısıyla ilân edildiğini söylemelerine rağmen, her uzatılma işleminde iç (!) ve dış sebeplerden ötürü bu uzatılmanın zorunluluk olduğunu gizleyememişlerdir. İç sebepler derken kasdedilen işçi sınıfının gelişen müca[illegible] idi ve ancak bu kırılabilirse iç sebepler ortadan kalkabilecekti (!)

Bu dönemde, bir çok faşist saldırılar tertiplenerek en demokratik talepler bile ezilmeye çalışılmıştır. (Yine bu yöntemlerle sosyalistler üzerinde bir yılgınlık yaratmak ve belli bir toparlanma içerisine girmesini engellemek, toparlanmadan dağıtmak istemiştir.)

Yukarda kısaca özetlemeye çalıştığımız bu iki ana nedenden ötürü, sermaye Irmak hükümeti gibi bir ara hükümetin uzun müddet işbaşında kalmasını sağlamış, çeşitli oyunlarla bu ara dönemi mümkün olduğunca uzatmaya çalışmıştır.

Milliyetçi cephe girişimleri ve sonunda derme çatma bir hükümetin kurulması yukardan beri anlattıklarımızı yalanlama yerine daha da kuvvetlendirmektedir. Milliyetçi cephe partileri, emekçi yığınların gözünde iyice iflas eden, burjuva partileridir. Bunlar son bir atılımla kendilerinin sermayeye hizmet etmekte ne kadar sadık olduklarını 25 milyar lira kredi vaatleri ile tamamen kendileri lehine çalışacaklarını tekrarlıyorlar. Evet, Milliyetçi cephe hükümeti de bu ara dönem hükümetinin bir başka görünüm altında devamıdır ve Irmak hükümetinin yaptıklarından (gerek ekonomik ve gerekse siyasî alanda) başka bir şey yapamıyacaklardır. Hattâ her iki alanda da daha fazlasını yapmaya çalışacaklardır. Ama Irmak hükümetinden farklı olarak, bu hükümetin alacağı ekonomik tedbirler daha çok bir başka finans grubunun işine yarayacaktır.

İŞÇİ SINIFI SOSYALİSTLERİNİN GÖREVİ

Kapitalizm, geniş emekçi yığınların çektiği eziyeti ve onların sefaletini gittikçe artırmaktadır. Başta işçi sınıfı olmak üzere, geniş emekçi yığınlar, politik görüşleri ne olursa olsun, sömürücü sınıfların temsilcilerinin verdikleri büyük sözlere rağmen, toplumdaki çelişkileri ortadan kaldıramayacaklarına, ülkeyi içinde bulunduğu ekonomik gerilikten kurtaramayacaklarına gittikçe daha fazla inanmaya başlamışlardır. Emekçi yığınların düzene karşı olan öfkeleri gittikçe artarak, daha belirgin hale gelmektedir. Bilhassa içinde bulunduğumuz bu dönemde, bu durum tüm çıplaklığı ile ortaya çıkmaktadır. Uzun müddet devam eden hükümet bunalımı, kitlelere düzenin çıkmazını daha açık göstermiştir.

İşte bu dönemde işçi sınıfı sosyalistleri, içinde bulundukları ara dönemin iyi bir değerlendirmesini yaparak yılgınlığa, dağınıklığa düşmeden, daha dinamik bir çalışmanın içerisine girmek zorundadırlar. Siyasî gerçekleri açıklayarak ve somut olaylar üzerinde sosyalizmin ajitasyon ve propagandasına hız vererek mümkün olduğunca en geniş emekçi yığınları mücadelenin içerisine çekerek örgütlemektir.

Bugün kitleler tam bir arayış içinde. Kendilerine bir çıkış yolu bulmaya çalışmaktadırlar. Ve yine güçlü bir sosyalist hareket yaratılamadığından (sosyalizmin en geniş ajitasyon, propaganda ve bunlar üzerinde örgütlenme çalışması yapılmadığından) geniş emekçi yığınlar, kurtuluşlarını başka yerde aramakta ve büyük bir kesimi CHP kuyruğuna takılmaktadırlar.

Ancak, meselelere doğru bir yaklaşım içersinde kit lelere gerçek kurtuluş yolunu gösterecek, bir çıkış yolu *olarak diğerlerinden çok büyük bir farkı olmayan*, burjuva partisi CHP'nin kuyruğuna takılan kitleleri, CHP kuyrukçuluğundan kurtararak, onları sosyalizm için örgütleyecektir.

1 MAYIS

(Baştarafı 1. Sayfada)

lamlar daha ziyade işçi eğlenceleri biçiminde idi.

1921 yılından sonra 1 Mayıs işçilerin işi bırakmaları Enternasyonali söyleyerek yürümeleri sonucu gerçek anlamını bulmaya başladı. 1921 - 1926 arasında Türkiye'de 1 Mayıs'ın kutlanması İstanbul'un dışına taşmış işçi sınıfını bağrında taşıyan Ankara, İzmir, Adapazarı, Adana gibi illerimizde de 1 Mayıs kutlanmıştır.

Bunun yanında burjuvazi de boş durmamış 1 Mayıs kutlamalarını (grev, yürüyüş, bildiri dağıtma vb.) kırmak üzere harekete geçmiştir. Nitekim 1 Mayıs 1923'te Adapazarı'nda sosyalistler tutuklanmış ve İstanbul Beynelmilel İşçi İttihat'ı (İstanbul Evrensel İşçi Birliği) kapatılmıştır. 1924 yılında amele Teali Cemiyeti (İşçi Yükselme Derneği) kapatıldı. Aynı zamanda Sosyalist Aydınlık dergisinin idarehanesi aranmış, işçilerin yürüyüşüne ve Enternasyonalin çalınmasına izin verilmemiştir. 1 Mayıs 1925'te «Mayıs 1 nedir?» adlı broşürü dağıttığı için Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası başkanı Ş. H. Deymer ve parti yöneticileri yargılanarak, cezaya çarptırılmışlardır.

Burjuvazi bir yandan 1 Mayıs'ı kutlamaları engellemek üzere işçi sınıfı üzerine baskı yaparken, diğer yandan da 1 Mayıs'ın işçiler için dayanışma günü olan tarihi anlamını çarpıtma yoluna gitmiştir. 1925 İzmir İktisat Kongresinde 1 Mayıs'ı «bahar» (!) bayramı olarak kabul etmiştir. Bu burjuvazinin açık bir sahtekârlığıdır.

1 MAYIS'IN ANLAMI

1 Mayıs parababalarının iddia ettikleri gibi «bahar» bayramı değildir. 1 Mayıs işçi sınıfının dünya çapında dayanışma günüdür. 1 Mayıs'ta bütün dünya işçileri, işçi sınıfının dünya çapında kardeşliği ve birliğini kutlarlar.

1 Mayıs 1975'de Türkiye'de işçi sınıfı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda verdiği şehitleri saygıyla anarken, kavgaya daha kararlı sarılmaya azimlidir.

1 Mayıs 1975'de Türkiye işçi sınıfı; bütün savaş kışkırtmalarına rağmen Yunanlı, Kıbrıslı ve tüm dünya işçileri ile olan kardeşlik ve dayanışmasından kaybedeceği hiçbir şeyinin olmadığını, aksine kazanacağı yepyeni bir dünya olduğunu iyi bilmektedir.

Türkiye'de Faşist Baskılar

(Baştarafı 5. Sayfada)

işçi hareketleri oldu. Aralık 1964'te, Ankara'da Büyük otel inşaatındaki işçiler 28 günlük grev yaptılar. İş Bankası, Osmanlı Bankası, Ticaret Bankası ve bazı sigorta şirketlerinde hizmetliler greve gittiler.

1964'te en büyük işçi hareketi İstanbul'da «Berec» fabrikasında oldu. Bu grev, gergin havası, kararlılığı, uzunluğu ve grev yoluyla gelişen mücadeledeki önemi açısından «Kavel Kablo grevine eş sayılabilir.

ZONGULDAK KÖMÜR İŞÇİLERİNİN GREVİ

Zonguldak kömür işçileri uzun yıllardan beri ocaklardaki çalışma koşullarının düzeltilmesi için mücadele ediyorlardı. 1964'te bu mücadele son haddini buldu.

11 Mart 1965'te Ocakların birinde 1500 işçi greve başladı. Bu greve bir Ocaktan 500 işçi daha katıldı. O gece Önce Kilimli, Çaydamar ve Asma sonra Kozlu işçileri işleri bıraktı. 40.000 işçi greve gitmişti. Bunun yurt çapında genel greve dönüşmesinden korkuluyordu.

Grev egemen çevreleri korkuttu. Bakanlar Kurulu, meşhur grev kanununa dayanarak grevi durdurmak üzere yöreye asker gönderdi. Kozlu'ya 2 piyade bölüğü, 200 deniz eri ve 350 polis gönderildi. Zonguldak askeri bölge ilân edildi. Yörenin bütün yolları, ordu birlikleri tarafından tutularak dışarıyla irtibatı kesildi. Jet uçakları, havadan işçilere tehditkâr bildiriler atıyordu. Ordu birliklerí «ateş aç» emri aldı.

İşçiler yiğitçe direndiler. 2 ölü, 10 yaralı verdiler. Zafer Kazma kürekle kendilerini savunan işçilere saldıran düzenli ordu birliklerinin oldu.

İşçiler üzerinde misillemeye gidildi. Bir çok işçi tutuklandı. 15.000 işçi polis kordonunda köylerine gönderildi. Diğerleri zorla madenlere indirilerek çalıştırıldı.

Bu olay Türkiye'nin her tarafında lânetle anıldı. Ankara ve İstanbul'da protesto gösterileri yapıldı.

FAŞİST BASKILAR MÜCADELEMİZİ DURDURAMAZ

sosyalist GENÇLİK



24 Nisan günü faşistlerin attıkları kurşunlarla işçi Abdi Gönel'in ölmesinin ve çok sayıda devrimcinin yaralanmasının hesabını elbet bir gün halkımız faşist katillerden soracaktır.

24 Nisan sabahı Fen Fakültesi öğrencileri bir forum düzenleyerek, gasbedilen demokratik haklarını alabilmek için 2 günlük uyarı boykotu kararı aldılar. Oysa iktidar öğrencilerin derslerinden başka şeyle ilgilenmelerini istemiyordu. Gençlerin düzenin uysal kuklaları olmalarını istiyordu. İşte bunun için «ülkücü komandolarını» öğrencilerin üzerine saldırttılar. İki devrimci öğrenci yaralandı. Sanıyorlardı ki baskıyla, terörle gençlerin yurt sorunlarına eğilmeleri önlenebilecek.

Bunun içindir ki faşist komando bozuntuları iki devrimciyi vurdukları halde ellerini kollarını sallayarak dışarı çıktılar. Görevleri bitmişti. Şimdi sıra polisteydi. Faşistlerin okulu boşaltmaları üzerine saldırıya geçen polis devrimci öğrencileri dağıtarak coplamaya, kız öğrencileri yerlerde sürümeye başladı. Bunun üzerine öğrenciler dağılarak yurtlarına gitmeye başladılar. Ama tezgâh tam kurulmuştu. Öğrenciler tam Site Yurduna girecekken faşistlerin üslendiği Sivas yurdundan üstlerine kurşun yağmaya başladı. Ne yapacaklarını şaşıran öğrenciler yurdun içine girerek makinalı tüfeklere taşla karşılık vermeye çalışmışlardır. Sivas yurdundan atılan kurşunlarla işçi Abdi Gönel öldürüldüğü halde polis halâ Site yurdunu basmakla uğraşmıştır. Daha sonra panzerlerle kırılan Site yurdunun kapısından içeri giren polisler savunmasız devrimci öğrencileri coplayarak dışarı çıkarmışlar ve arabalara bindirerek şubeye götürmüşlerdir. Götürülen arkadaşların sayısı 300'ü aşkındır.

Böylelikle demokratik bir direnişı durdurabileceğini sanan iktidar bu emeline varamadığı gibi, tersine mücadelenin daha yüksek boyutlara ulaşmasının karşısında gerilemek zorunda kalmıştır. Nitekim 25 Nisan günü olayı protesto için Ankara ve İstanbul'da protesto boykotları, İzmir'de ise bir protesto gösterisi yapılmıştır.

26 Nisan sabahı İstanbul'da Site yurdu önünde toplanmaya başlayan binlerce işçi ve genç cenaze töreni için hazırlık yapmaya başlamışlardır. Toplanan büyük kitle hep bir ağızdan «Katil Sermaye», «İş, Ekmek, Hürriyet, Faşizme Nihayet» diye haykırmışlardır. Daha sonra cenaze alınarak Topkapı'ya doğru ilerlenmeye başlanmıştır. Yol boyunca 20 bin işçi ve öğrencinin haykırdığı sloganlar devrim ateşinin kan, zulüm ve terörle bastırılamayacağını bir kez daha vurgulamıştır. Kortej Topkapı'ya geldikten sonra devrim şehitlerinin anısına saygı duruşunda bulunulmuş ve mücadele andı içilmiştir.

Böylece silâh bir kez daha geri tepmiş, ölen bir Abdi Gönel halkımızın gönlünde ışık olmuş, bir devrimci öldüyse binlercesi doğmuştur.

———oOo———

Çorum Öğretmen Okulu'nda baskılar

Milliyetçi Cephe'nin hükümet olmasi ile birlikte yurt çapında artan baskılardan biri de Çorum İlköğretmen Okulu'nda uygulanmakta.

6-7 Nisan günleri yapılan faşist saldırılarda 6 arkadaşımız yaralanmıştır. Bu olay her zamanki gibi basında sağ-sol çatışması olarak gösterilerek, açıkça yapılan saldırılar gözden kaçırılmaya, halkımız uyutulmaya çalışılmaktadır.

Komando bozuntuları 7 Nisan akşamı okula girmedikleri halde emniyet kuvvetleri onlarla işbirliğine devam ederek, gece yarısı arama yapılmıştır. Aramada bazı roman, kitap, broşür ve gazeteler bulunmuş, yasak olmadıkları halde toplanmışlardır.

İzmir'de GSB'lilere baskılar

İzmir'de Genç Sosyalistler Birliği'ne ve üyelerine baskılar sürüyor. Polisin GSB'yi basarak kimliğini aldığı lise öğrencilerine okullarında yasadışı tehditler yapılmış ve yıldırmaya çaba gösterilmiştir.

Eşrefpaşa Lisesi ve Atatürk Lisesi'nde bazı öğrenciler, GSB'ye gittikleri gerekçesiyle 3'er gün okullarından uzaklaştırılmışlardır. Ayrıca, öğrencilerin velilerine de «Çocuğunuzu okuldan atacağız», «Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne vereceğiz» türünden tehditlerde bulunulmaktadır.

Baskıların yoğunlaştığı Eşrefpaşa Lisesinde edebiyat öğretmeni «Orhan Özer» gazetemizde çıkan haber üzerine, «Benim 3 kulluvallahi okuyan öğrenciye sınıf geçirttiğimi herkes biliyor, benim kimseden korkum yok» demekte ve tutumunu sürdürmektedir.

Eşrefpaşa ve Atatürk Lisesi'ndeki yiğit öğrenciler kendilerine yöneltilen baskıları yılmadan göğüslemekte ve haklı istekleriyle «Demokratik Lise» mücadelelerini sürdürmektedirler.

Sosyalist GENÇLİK

Sahibi : Baykal GÜRSOY/Sorumlu Müdür : Ayşe SATIŞ/Yönetim Yeri : Ahmet Şuayip Sok. No: 33/1 Vezneciler/İSTANBUL/6 aylık abone : 15 T.L./1 Yıllık abone: 25 TL./15 günde bir çıkar. Son baskı tarihi: 6/5/1975/Dizgi, baskı Murat Mat. Koll. Şti/ Cağaloğlu/İSTANBUL/Sayı : 7/Fiatı : 150 Kuruş.

Ortaköy Eğitim Enstitüsü'nde boykot

28 - 4 - 1975 günü bir grup faşist eğitim enstitüsünü basmak istemişlerdir. Sabah erken saatlerde Ortaköy'e gelen faşistler okulu kordon altına alıp caddeleri tutmuşlardır. Diğer bir grup Ortaköy Kültür Sevenler Derneği önüne gitmiş, orada beklemekte olan 4 - 5 devrimci arkadaşın üzerine 1 el silâh atmışlardır. Bu arada Ortaköy'deki devrimciler süratle toparlanıp çeşitli kahve ve sokaklarda mevzilenmişlerdir. Okul müdürü emniyetten yardım istemiş, akabinde bir miktar toplum polisi ve çok sayıda sivil polis okul çevresini boşaltmışlardır. Faşistler polislerin gözü önünde pankartları ve ölen işçi Abdi Gönel'in resmini yırtmışlardır. Dışarda beklemekte olan faşistler ise devrimcilerin süratle birikmekte olduğunu, sayılarının 100 civarında olduğunu görünce okul çevresinden uzaklaşmışlar ve bir köşede 1 - 2 saat beklemişlerdir. Bu arada bir kamyon toplum polisi daha gelmiş beklemeye başlamışlardır. Okul içinde devrimci öğrenciler bu şartlar altında forum yapmışlar ve 3 günlük boykot kararı almışlardır. Daha sonra, önce faşistler dağılmış, sonra polisler gitmişlerdir. Böylece hiç bir olay çıkmadan dağılmıştır.

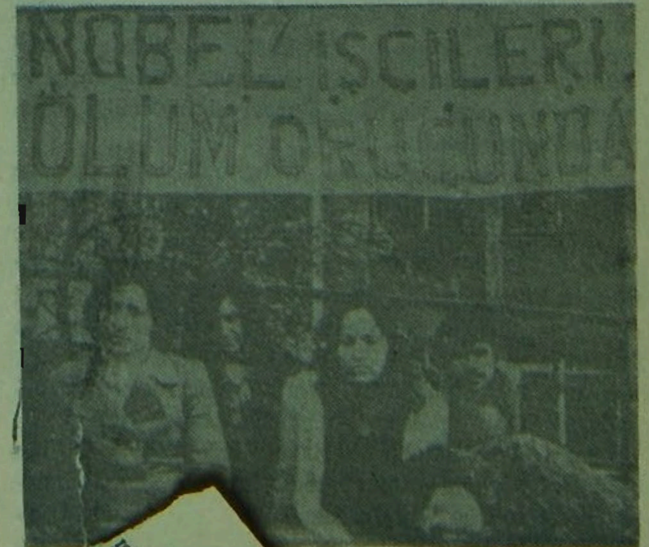
Ortaköylü devrimciler, devrimci bir misyonu olan Ortaköy'de bunun faşistlere ufak bir ders olduğunu, bir daha büyük bir ders vereceklerini söylemişlerdir.

Diyarbakır Üniversitesi'nde boykot

28-4-1975 pazartesi günü Diyarbakır Üniversitesine bağlı Tıp ve Fen Fakültesi ile Diyarbakır Eğitim Enstitüsü son faşist baskıları protesto için 1 günlük boykota gitti. Üniversitenin kantinine ve kapısına asılan çeşitli dövizlerle faşizm ve faşist baskılar teşhir edildi. Diyarbakır Yüksek Öğrenim Kültür Derneği (DYKD) bir bildiri yayınlayarak faşist baskıları lânetledi. Özetle son olayların sağ-sol çatışması olmadığını, sermayenin kasıtlı olarak beslediği silâhlı faşist komandolar tarafından tezgâhlandığını, olaylarda vurulan Abdi Gönel'in faşistlerce öldürüldüğünü belirtti. Faşizme karşı tüm demokratik güçlerin güçbirliği yapması gerektiği bildirilen bildiriye Diyarbakır üniversitesi Tıp Derneği ve D.Ü. Fen Derneği de imza koydu. Boykot halk tarafından büyük sevgi gösterileriyle karşılandı. Fen Fakültesindeki boykota halk davul zurna çalarak ve gençlerle halay çekerek katıldı. Boykotu kırmak üzere, faşistler Eğitim Enstitüsünde olay çıkarmak istedilerse de başaramadılar.

NOBEL'de yiğit bir direnış

Nobel işçileri 20 günü aşkın bir zamandır, direniyorlar. Nobel ilâç fabrikasında patronun sendikalı işçileri teker teker işten çıkarması bardağı taşıran son damla oldu. İşçiler hep beraber direnişe geçtiler. Sendikaları Atom-İş'inde işçilerini kaybetmemek için, onları desteklemesi, işçileri daha bir güçlü kıldı. Ama, patron-polis işbirliği yeni bir örneğini vererek daha ilk günlerde işçiler üzerine polis baskıları alabildiğine artırıldı. Bütün olanlara rağmen işçiler yılmadılar ve bir sınıf olarak direnişlerini sonuna kadar götüreceklerini söylediler. Geçen müddet zarfında patronun tavrı, 12 işçinin ölüm orucuna başlamasına yolaçtı. Ölüm orucu halen devam ediyor. Hem de sıkıyönetimin yaptığı baskılar ve polisin saldırılarına rağmen. İşveren işçilerin bir kısmını işe geri alacağını söylediği halde, işçiler «ya hepimizi alır, ya da hiçbirimizi» diyerek mücadelelerinin bu safhasını sonuna kadar götüreceklerini söylüyorlar. Nobel işçileri mücadelelerinin sınıf kavgasından ayrılmayacağını onun bir parçası olduğunun bilincini taşıyorlar, Ve her geçen gün yılmadan, daha bir bilinçlenerek, daha güçlenerek kavgalarını devam ettiriyorlar. Ve biliyorlar ki bu sömürü düzeni devam ettiği sürece, onların bu durumu da devam edecektir. Nobel işçileri kurtuluşlarının, ancak bu sömürü düzenine son vermekle olacağını bunun ise örgütlü - bilinçli bir mücadeleden geçtiğini her geçen gün daha iyi anlamaya başlıyorlar.



...kondu.
... tehdit ed...
...aha bir bilinçli ...
sl...